

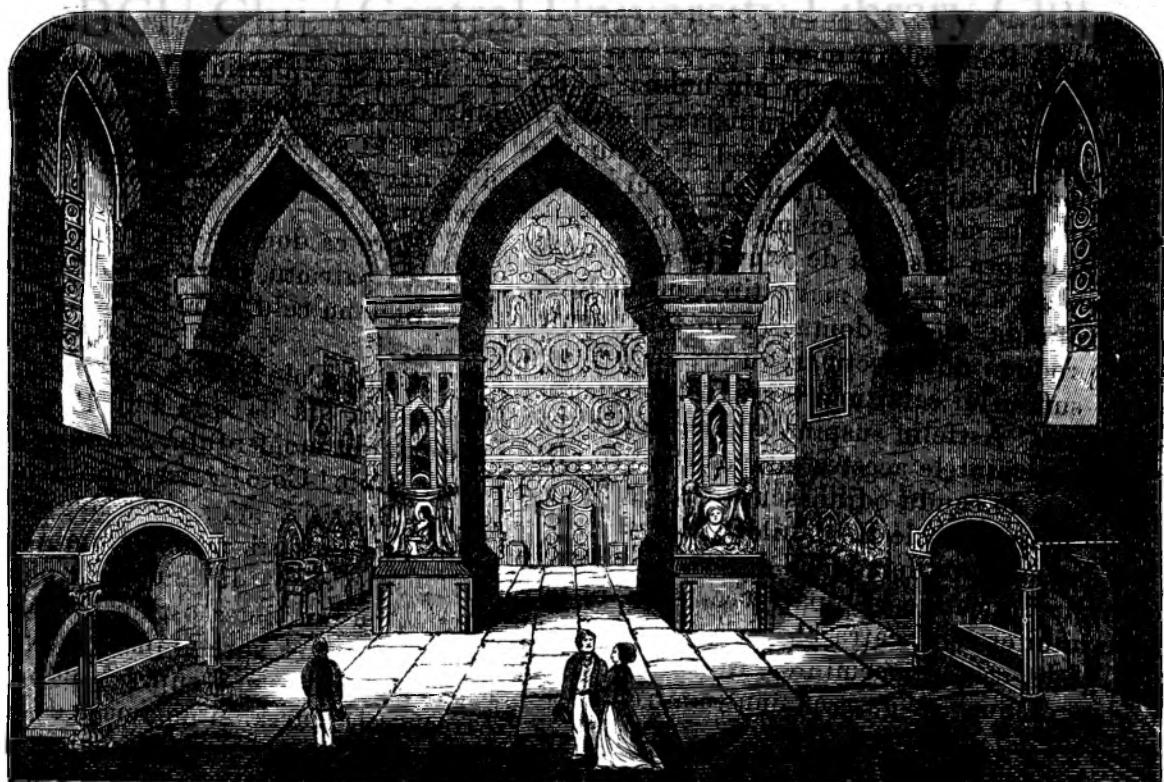
Pesta 15|27 augustu.

Va fi în fia-care domineca. | Redact. : strad'a palariei nr. 7.

Nr. 33.

Anulu VII, - 1871.

Prețiu pe anu 10 fl., pentru România 2 galbeni.

Interiorul bisericei de la manastirea Putna cu mormantul lui Stefan cel Mare.

Unu mormentu!

(A se vedé ilustratiunea din fruntea acestui nr.)

Departate, departe, la picioarele Carpatilor Bucovineni, pe costisior'a unui délusioru se înaltia trufasiu manastirea Putn'a, carea cu sever'a-i frunte vre sê domine totu loculu din pregiuru, sentinel'a romana a lui Stefanu celu Mare in aste locuri indepartate ale Bucovinei! Spre apusu si miédia-di se innaltia superbu munti innalți, acoperiti cu arbori, ce se îndrépta trufasiu catra ceriulu seninu..... Colo! Colo! in vale sierpucesce linu si incetu unu periutiu si ale lui siópte lovescu aduncu sufletulu romanescu..... Colo! Colo! se intindu déluri mari si intr'acolo spre indepartare selbatice vâli....

Ce demarcatiune catra média-nópte si resaritu!

Si in launtrulu acestui cadru câtu si-póte meditá fantasi'a.

Acolo! Acolo! in biserică se radica morminte, pe cari insémna o lespeda de pétra si unu mausoleu.... Acolo odihnescu Romanii mari! Si nu se innaltia nici o columnă, nici alte monuminte spre eternisarea eroilor; ci se afla numai simple inscriptiuni pe morminte, ce adi mane se stergu.

Astfeliu, uitate de ómeni, odihnescu tóte mormintele Romanilor mari!

Se aude tristulu gemetu alu buhnei de pe bradulu innaltu, se aude siuerulu paserilor din frundiele arborilor! Se zarescu sér'a lumine ratecinde pe fati'a periului, in ale carui valuri sunt sufletele nóstre, câ-ci nu avemu sóre seninu. Si o bora trista si de adeverata melancolia trece sér'a pe langa manastirea suspinandu, si o profunda tacere domnesce in totu loculu. Tóte produc unu efectu tristu inriuritoriu si a supra sufletului celui mai tare. In tóte suspinu si suspinu! Astfeliu suspina aduncu natur'a, de candu mormintele acestea adapostéda eroii Romanilor, de candu odihnescu uitate de ómeni aceste morminte ale Romanilor mari!...

Frementat de adanca dorere me apropiu cu pasiuri inceti, cari pipaescu cararea, in fundulu unui crengu, catra biseric'a cea cu suveniri grele, cea cu mormintele Romanilor mari, unde, credu, sê gasescu multiamire si mangaiare....

Nóptea intinse tremurandu peste pamentu velulu ei negru, stelele noptii si a loru multime luminósa, smaltandu seninulu campielor ceresci, innotara cu carulu fantasticu. Lun'a argintia aruncá prin ferestrele lungaretie pe mormintele din biserică o lumina tremuranda si

fantastica, ce nu e in stare de a risipi tenebrele, ce o incungiura.

Ce cautâmu noi pe aicea?... au óre sê conturbâmu repausulu eternulu alu Romanilor mari?... Oh! umbre maretie, iertati-ne!

In man'a drépta mormentulu lui Stefanu celu Mare!..... Opresce-te aicea péna, nu cercá a scrie, ar fi o profanare neiertata! . . .

Stéu'a de odinióra a Romaniei, „creatariulu cununei gloriei si fericirii tale“, afă ací repausulu seu si pe mormentulu lui serbédia triumfu altu poporu Europénu... peste tiér'a si natiunea!

Odata erá natiunea romana, persecutata necontentu de sórtea cea mai vitréga si jalnica, la apogeulu maririi si gloriei sale, ce lu-ajunse sub Stefanu celu Mare. Atunci redobandì ea o pagina stralucita in istori'a universala!

Stefanu celu Mare curmà amarele suspine ale natiunii, Stefanu celu Mare sterse lacrimele ei de focu mistuitoriu si facù capetu sortei viregi!

Contemplantu timpurile cele fericite, se strapórtă imaginatiunea nôstra in singuritatea morminteloru de misteriulu departe, departe la aceea, ce nu mai este, la resbelele crancene ale lui Stefanu cu inimicii, la victoriele castigate, si strapunendu-se de odata imaginatiunea la presentulu, unde tóte acestea lipsescu: cufundandu trecutulu si vinitoriulu intr'o radia, „ne entre mura batai'a animei, ni arde foculu capului, ne electriséza o siópta, ce vine, nu scimu de unde, din noi au din afara“ (B. P. H.): Mare e Stefanu!

Mare ca domnitoriu, mare ca diplomatu, mare ca patriotu, mare ca soldatu!.....

Stefanu celu Mare!

.
Colo! Colo! catra Nistru, pe la confinele Moldovei, stá ca unu zidu Poloni'a inarmata, asceptandu momentulu, candu sê intre in tiéra. Colo! Colo! catra muntii innalți, pe malurile Bistratiei stau gat'a Magiarii, „sê ne inghita, sar cu totii, resuna trombit'a, fulgera armele si ca o apa din munte se pornescu, sê ne innece cu multîmea ostiloru.“ (An. necrol.) Èr in colo! colo! spre Dunare se vede semilun'a intréga, ce merge a supra Moldovei, — acum si trecuse Dunarea, si ne amesteca in pamentu cu sange, si cu câtu ne gasiai mai slabii, cu atât'a ne sdrobiá mai cumplitu.“

Cutremuru mare cuprinse pe toti, spaim'a inghiatiase animele toturor'a, o tacere surda in tóta tiér'a. „Mórtea se vedea zugravita in fetiele toturor'a. Grij'a erá nu sê traemu, ci cum sê

morium! Doreri amare! suspine doișe, jale ascutîta se vedea de tóte partile si se audiâ.

Predâri, devastâri, omorituri in tóte locurile! Tóta direptatea stá in siluire, jafu si préda, legea in sabia!.....

Dar éta resuna vócea comandatória a lui Stefanucel Mare dintr'unu capetu pana in altulu alu tierii, si tóta armi'a merge spre intimpinarea inimicului!.....

Armele se misca. Vejeia sagét'a... se duce iute ca gandulu... si se infige in dusmani.... Se audu dobele.... Se incinge lupt'a!... Sbóra toporele aruncate.... ómenii se isbescu in ómeni, isbirea loru e strasnica.... Pulperea se inaltia in nori!..... Vitejii cadu morti la pamant.... sangele curge in parae,... desfunda pamentulu si lesiuri plutescu pe riuri de sange. Strigârile luptatorilor inversiunati, tîpetele fioroșe, gemetele triste ale cadiutilor raniti, clancairea sabielor inerucisiandu-se resuna cu huetu!....

Vítézulu calca pe cadiutulu, care móre, si trece mai departe gonindu pe invinsulu!.....

Romanii au invinsu! au invinsu!

Inimicii sunt batuti, sunt goniti! sunt goniti!.....

Trecuta secoli!....

Aice odihnescc eroulu celu mai mare alu Romaniloru, mentorulu loru! Numai o radicare a supra mormentului, decorata cu arabesce, insémna locasiulu lui! Romanii l'au uitatu, dar elu nu i-a uitatu: palosiulu seu lu-tiene necontenitu in mana, sê taie pe acel'a, ce s'ar indresní de a smulge pe Romanu din tiér'a lui; ochiulu lui ageru vegédia necontenitu a supra nôstra!....

D. I. Olariu.

Altariulu manastirei Putna.

Domnulu Stefanu, vitézu mare,
Ce-a datu gróza prin pagani,
Locasiu santu crestinétâi
Asta-di vré sê faca daru,
Si... pe malurile Putnei,
Cu vitezii sei Romani,
Insu-si merge sê aléga
Loculu santului altariu.

Mare obstia-lu urméra
Si pe vale se latiesce,
Precum aburii pe balta,
Candu lumin'a asfintiesce!....

Capitani, ostasi cu zale
Si cu palosie de feru

P'ai loru cai sirepi, stau mandrii,
Ca la semnulu de resboiu:
Romanesculu stégu de fala
Falfâie falnicu in ceriu...
Buciumulu buiesce 'n munte...
Suna valea de cimpoi!

Éta câ lang'o movila
Domnulu Stefanu s'a opritu!
Totulu tace... ochii tînta,
Stâ poporulu neclintitu.

Trei ostasi, cu arce 'n mana,
Pe movil' acum se ureca:
Doi, ca zimbrulu, ageri mandrii,
Nalti ca bradulu de la munte,
P'ai loru umeri pôrta gluga,
La brâu palosiu si pe frunte
Cu-a loru lungi si negre plete
Se cobór'o négra tiurca.

Ei adesu cu-a loru sagéta,
Rapedîta susu in noru,
Printr'a fulgeriloru focuri
Opritu-au vulturul 'n sboru.

Multe fiere din cei codrii,
Multi dusmani misiei, semeti,
Dreptu in animi, dreptu in frunte
Au simtîtu a loru sageti,
Câ-ci ei sunt arcasii vrednici
Ai lui Stefanu, Domnulu Mare,
Ce-si gatesce-acum sagét'a
S'o arunce 'n departare.

— Copii tragedi ! Eu vreau asta-di
Sê me 'ntrecu in arcu cu voi !“
Astu-feliu dice domnulu Stefanu,
Er voinicii amendoi

Se plecu, arcele-si incórdă!...
Tragu!... Sagetele loru sbóra,
Spinteca repede ventulu,
Ce dâ focu si vîjiesce!...
Se totu dueu, se ducu ca gândulu...
Si d'abié ochiulu zaresce
Pe campu departe... departe
Loculu unde se cobóra.

Urr'a 'n ceriuri se radica!...
Urla dealulu, clocotesc !
— Sê traiti copii !“ li dice
Stefanu, ce-acum se gatesce.
Sbârnaiá córd'a din arcui-i :
Sagét'a fulgera 'n ventu...
Piere ! Trece mai departe
Si 'ntr'unu paltinu vechiu s'a 'nfrantu.

— Acolo fi-va altariulu !“
Striga falniculu monarcu,
Ce se 'nchina si se pléca
Pe resboiniculu seu arcu.
— Sê traiesca Domnulu Stefanu !
Mii de glasuri i urezá
Ér' poporulu josu pe vale,
Umilitu ingenunchiéza !

V. Aleșandri.

Palatu si coliba.

— Novela. —

(Fine.)

— Érta-me, nobila contesa, si dispune cu mine!

— Astă-dată dă dispuni cu mine, — i respunse contesă, — să mergem!

Contesă porni pe ambitulu intunecosu și Iacobu Valeanu după ea.

Eșira în stradă. Năptea era intunecosă și lina.

— Unde suntem? — o întrebă Iacobu căutându în juru.

— În Clusiu, — i respunse contesă, — continuându-si calea.

Aerul rece a desceptat pe Iacobu Valeanu, și-a venit în ori, și numai acă și-a pricoputu starea critică. Elu mergea alătorea cu contesă cugetându....

A mersu cam 10 minute, pana ce au ajunsu într'o strada strimta și intunecosă, aici s'au oprit.

— Aici trebuie să ne departăm, — dîse contesă scotindu-o scrisore și predandu-o lui Iacobu. Vei merge pe stradă principala, care conduce către Gileu; de te va întrebă cine-va, și vei areță scrisore, apoi dacă vei eşti din oras, te va protege Ddieu....

— Multiameșcu, nobila contesa, — dîse Iacobu Valeanu, luându scrisore; dar explicami, că cum se intemplara totă aceste cu mine?...

— Fără naturalu. Dă ai fostu arestatu, — în năptea acăstă e comandante preste oras, fratele meu Ludovicu, eu mi-am descooperitul planulu că cum voiesc să te eliberez, elu s'a invoită, scrisore o ai deja la mana.

— Am sciatu că elu e atâtă de nobilu!

— Apoi, că cum ai ajunsu în temnitia tău aduci a minte? — continuă contesă cu alusiune.

— Da blasphematu de Lidmany....

— Si Laur'a? — lu-intrerupse contesă.

— Ah, si Laur'a a fostu acolo, — respunse suspinându, — nu sciu cu ea ce s'a intemplatu?...

— De sigură nu asié ce-va ca cu dta.

— Ah, nu! — nu se pote să fia perfida... să me fi tradat....

— Dorere, dar totă dovedescu contrariulu, — respunse contesă cu compatimire.

— Ah se pote să me fia insielat?... E bine — strigă maniosu:

— Asié dara omorulu lu-inschimbu cu ura, in locu de doru nutrescu resbunare.

Vorbele aceste au indesulit pe contesă, și-a intinsu mană lui Iacobu dîcându:

— Dă vei fi demnu de numele ce-lu porti; dar uita trecutulu neplacutu, și cugeta la vîtoriulu plinu de sperantie; apoi — continuă cu unu tonu amorosu — adu-ți a minte de ce te iubescu!

In turnu sună diece ore; suinetulu vibră tainicu prin năptea lina.

— Remasu bunu! — dîse contesă, — trebuie să mergu la casa, nu cumva departarea mea să stîrnăscă suspiciune.

S'a intorsu pe la anghiuul stradei, a esită în stradă principala și a disparutu.

Iacobu Valeanu a remasu singuru, a remasu cugetandu. Nici n'a observat departarea contesei.

Picioarele-i tremurau, nu potea sta pe ele, scriburi de frigu; s'a trasu pana la parete și pipaindu a aflatu o petra rotunda și a siediutu pe ea, dîcându:

— Ah, Alice pentru ce nu m'ai lasat să moriu!

Si-a radiematu capulu de parete, și a dormit. A avut visuri neliniscite. De odată strigă de resună stradă strimta:

— Déca m'am luptat contra tiraniei, contra prejudecătorilor, de ce să nu me luptu și contra sortii?

S'a desceptat spariatu, și-a pipaitu pusunariulu că mai are scrisore? și esindu în stradă principala a disparutu în directiunea descrisă.

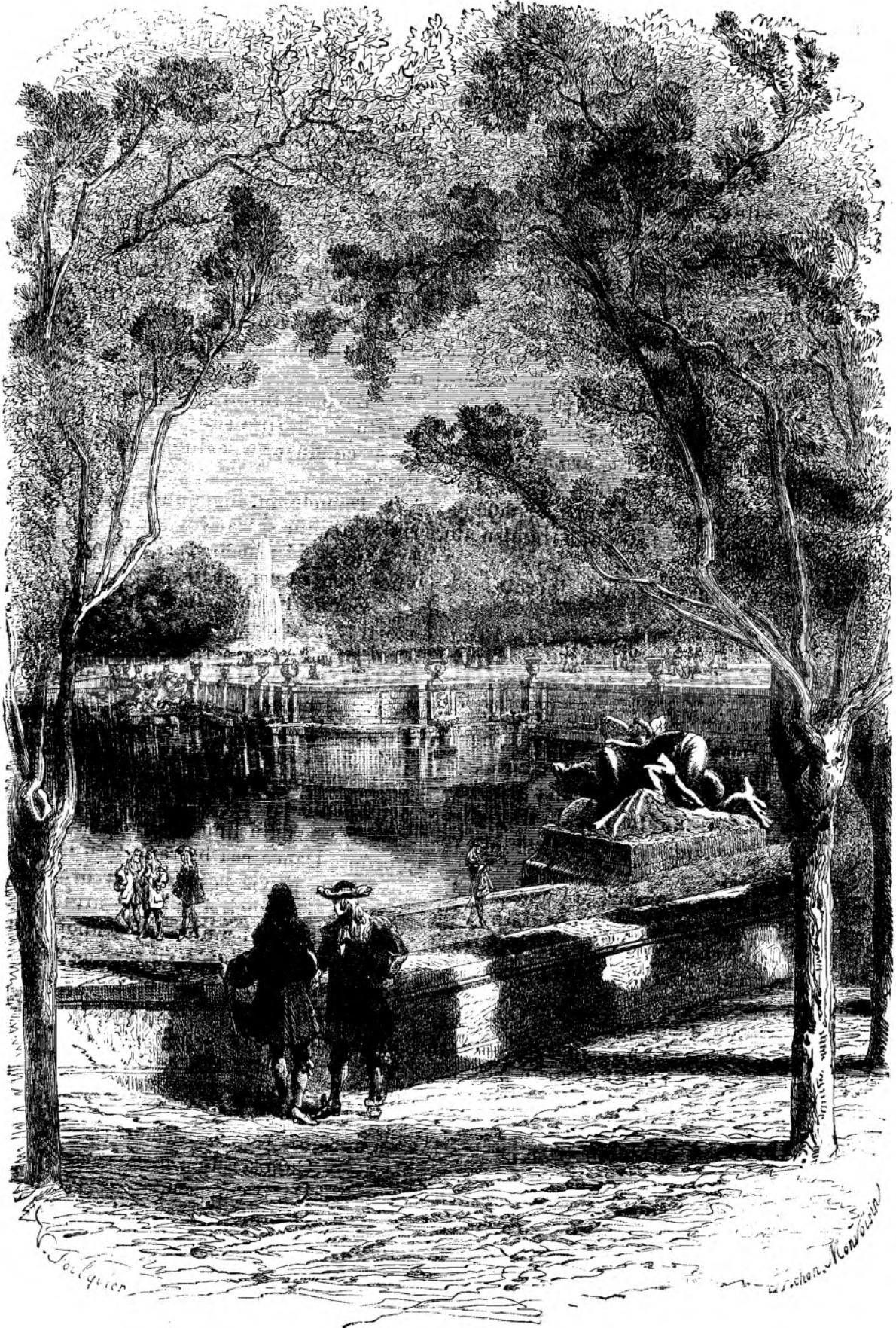
XI.

In primavăra anului 1849 revoluționea și-a ajunsu culmea infiorătoare: frate în contra fratelui; patriotu — în contra patriotului... ruine și cenusia, macelarie spurcate, vajete și plangeri pretotindenea.

Si totă aceste s'au comis pentru eluptarea: libertății, egalității și fraternității. Pentru stergerea iobagimei.

Armată imperatresa era strimorita din Transilvania. Numai Iancu mai domnia muntii. Conducatorii revoluționii acuma au venit la acea convingere, că pe calea pacei mai curendu și voru ajunge scopulu, mai mare servitul voru face libertății, omenimei, deci au prinsu a tractă cu România.

In tractatulu, care l'au dusu deputatulu romanu Dragosiu la Iancu era recunoscuta independența națională a Romanilor (? Red.) și se asigură limbă, drepturi politice și bisericești. — Inse unu evenimentu tristu, uciderea prefectului Buteanu, apoi a tramisului Dragosiu a intrerupte tractatele, pacea nu s'a facutu.

Versailles in secolulu XVII.

De ací revolutiunea a cursu din ambele parti cu mai mare furia, cu o pasiune nestimperavera. Acuma nu se luptá numai pentru idei, pentru scopu, se luptau pentru resbunare. Si lupt'a resbunării e mai grozava, mai crudela decât ori si ce lupta.

In augustu éra s'a inoitu tractârile pentru pace si cu unu succesu mai bunu. In 8 augustu tramsii Romanilor au fostu in Lugosiu si au formulatu punctele pacei cu tramsii parlamentului magiaru, pe bas'a confederatiunii. Punctele tractatului erau: amnestia, contopirea armatei montane a Romanilor cu armat'a magiara, o expeditiune in Romanía si apoi statuirea confederatiunii. Iancu s'a si denumitu generalu, si pentru concentrarea armatelor s'a alesu Fagetulu.

Iacobu Valeanu a nisuitu multu la incheierea acestui tractat, elu a fostu unu tramsu alu Romanilor.

De la acestu tractat amicu libertătii acceptau multu.

Inse dorere, a fostu deja tardîu. In 13 augustu Görgey a depusu armele la Sîrfa, revolutiunea in Ungari'a fu suprimata.

In Transilvani'a la 11 augustu a sositu guvernatoriulu Wohlgemuth si a publicatu statariulu; in 13 augustu a emisu unu edictu, in care demandă Romanilor să depuna armele.

Acest'a a fostu ultimulu actu alu tragediei; actorii au disparutu de pe scena, au cautatu refugiu in strainetate.

Câti apostoli, câti martiri are epoc'a acésta memorabila, cari au servit omenimii, s'a jertfitu pentru libertate, egalitate, frățitate, si ah, câte visuri, câte sperantie a nimicitu finea tragediei!...

Aceia cari, din nenorocire, au luptatu contra altui'a, in strainetate s'a impacatu, au datu mana si si-plangeau la olalta visurile perduite, sperantiele nimicite... plangeau nenorocirea patriei comune.

Din o epoca asié stralucita triste suveniri!

XII.

In marginea Bucovinei de catra Transilvani'a erá situata o monastire mica si modesta; giuru in pregiuru erá incungjurata cu paduri secularie, la spate se redicau muntii gigantici ai confinilor Transilvaniei.

E unu locu selbaticu, dar romanticu, de parte de ómeni.... departe de lume; numai fierile selbatice, paserile si acele fintie locuescu aici, cari abdîcă de placerile lumei, dorescu linisice pe pamantu si fericire in ceriu...

Din candu in candu se abate in monastire

câte unu caletoriu rateciu, odihnesce o dî, o nöpte si éra o parasesce.

In tómn'a anului 1849 manastirea ascunsă mai in tota diu'a avea óspeti. Emigrantii revolutiunii treceau pe aici in Roman'a si in Turci'a.

Intr'o dî frumósa a lui octomvre stá inaintea portii monastirei o trasura tieranésca cu trei cai muntenesci. In trasura siedea dôue dame, un'a betrana, cealalta tinera, si doi barbati, asfădere unulu betranu celalaltu tineru. Surugifulu tieranu a batutu la pôrta si acea se dechise.

Barbatii intrara in monastire, damele s'a rogatu de staritia să le conduca in biserica. — Le-a condusu o calugarită tinera, sor'a Felici'a.

Damele au ingenunchiatu inaintea altariului divinu si s'a rogatu, ca atotupotintele să le protéga in ratecire... s'a rogatu pentru cei vii si pentru cei morti....

Sor'a Felic'a inca se rogá pentru cei morti

Dam'a cea tinera finindu-si rogatiunile si-a redicatu ochii plini de lacrime in susu si caută la icóna, cauta in giuru la zugravirea bisericiei; i-s'a oprit u privirea la o icóna a Mariei precurate, de care icóna erau acatiate mai multe donuri, mergele, crucitie de aur si alte scumpenie.

S'a scolatu linu să privésca icón'a mai de aprópe. Dam'a cea betrana totu ingenunchia.

Cum privia la icóna, la ornaminte a observatu si o crucitie mica de argintu, a luat o josu si s'a uitatu multu la ea, apoi a inundat-o cu sarutâri, a udatu-o cu lacrime; s'a lasatu in genunchi si stringêndu-o la anima si redicandu-si ochii lacrimatori la ceriu, a dîsu o rogatiune lunga, o rogatiune pia.

— Dne permite-mi să-lu intelnescu inca odata! — fini ea rogatiunea.

Sor'a Felic'a audîndu cuvintele din urma s'a apropiatu de ea dîcîndu:

— Cunosci dn'a mea cruciti'a aceea?

— Da, o cunosecu.

— Domn'a ta esti contes'a Alice? — o intrebă calugarită.

— Eu sum, sora; — respunse intrebat'a, stringêndu man'a calugaritei; — domn'a ta ai cunoscute pe proprietariulu ei si scfi unde-i?

— Da, contesa, l'am cunoscute, si sciu unde-i? — respunse calugariti'a suspinandu.

— Unde-i? — intrebă contes'a cu nerabdare.

— In mormentu, in cimiteriulu manastirei. Contes'a si calugariti'a s'a lasatu in ge-

nunchi si s'a rogatu pentru sufletulu celui mortu.

— Te rogu, aréta-mi mormentulu, — dîse contes'a finindu-si rogatiunile.

Contes'a betrana inca si-au finit urogatiunile si a esit din biserică.

Contes'a Alice si calugariti'a a mersu incetu si tacendu pana in cimiteriu la mormentulu lui Iacobu Valeanu.

— Ací se odihnesce, — incepù naratiunea calugariti'a — fostulu proprietariu alu crucitiei de argintu. Sunt deja patru septemani, de candu l'a adusu aici nesce tierani din Ardélu, erá morbosu... debilu. Abié m'a cunoscutu, cundu i-am spusu, câ cine-su? Mi-a prinsu man'a si a voitu sê mi-o sarute; — candu mi-a atinsu-o, buzele i erau reci, man'a i tremurá... mi-a enaratu despre evenemintele trecute, pana ce i-a statu tonulu.

Apoi ca si cum s'ar fi spariatu de mine, mi-a impinsu man'a si si-a intorsu ochii, a scosu cruciti'a din sinu si a strinsu-o la buzele reci. Ultimulu cuventu i-a fostu:

— Alice!...

Contes'a ascultà cu atentiune naratiunea calugaritiei si ochii blandi i-s'a implutu de lacrime. Calugariti'a inca lacremá.

— Cruciti'a am pusu-o in biserică, si in tota diu'a i cuprindu numele in rogatiuni, — fini cu unu tonu tristu.

— Cum te chiama sora? — o intrebà contes'a Alice, dupa ce si-a finit enararea.

— Felici'a.

— Acest'a ti-i numele adeveratu? — o intrebà éra.

— Pana a nu imbracá velulu negru, am am fostu Laur'a Schiffer, — i respunse calugariti'a.

— Laur'a! — strigà contes'a imbratîsiandu-o, érta-me... eu inca am iubitu pe Valeanu.

Laur'a si contes'a se imbratîsiara... si plangeau la mormentulu tacutu.

Ambele au avutu unu idealu, unu obiectu de iubire, si pierdiendu-lu, se impacara, se iubira una pe alt'a. Perdere comuna li-a schimbatur gelosia in iubire si consolare.

Ambele au alergatu dupa unu visu placutu, de la care si sperau perfect'a fericire a amorului, si candu cugetau câ in fine dupa atâta rateciri au ajunsu la tinta; visulu disparu si ele se desceptara amagite pe pamantulu rece, in a carui sinu odihnesce acel'a, pe care atâtu de ferbinte l'au iubitu.

Contes'a Alice, rapita de pasiunea amorului, nu o data a denunciatu pe Laur'a inaintea idealului seu, ca sê-si asigureze simpatiele amo-

ralu lui; si acu o stringea la pieptu, cerea ierare de la rival'a ei — si pentru ce sê nu o fi imbratîsiat. sê nu o fi iubitu? candu si Valeanu o-a iubitu! apoi mai multu nu o va iubi. ... Nu i va fi rivala!

Ele versau lacrime ferbinti pe tierin'a mormentului, si suspinau numele celui din mormentu, care li-a dusu ilusiunile amorului cu sine in pamant.

Dar mormentulu e mutu, nu respunde; e rece, pe cine lu-imbratîsiéza elu si inghiatia, si mai multu nu simtiesce, lacrimele ferbinti picandu pe tierina se recescu, nu strabatu pana la mortu sê-lu incalzésca, sê-i redeie viéti'a....

In alta-dî desu-demanétia contele X. Adalbertu cu familia sa a parasit manastirea; unu membru alu familiei lipsea, tinerulu conte Emilu; elu inca ca multi voluntari ai rescolei odihniá unde-va intr'unu mormentu necunoscutu....

Caletorii au mai reprivit uodata la muntii Transilvanie, li-au dîsu unu remasu bunu; contes'a Alice a reprivit la mormentulu tribunului; apoi cu ochii lacrematori, cu anim'a franta si-au continuat calea catra Turci'a.

Soróra Felicia in tota diu'a cercetă mormentulu la a caruia capu se redică o cruce négra de bradu cu inscriptiunea: „I. Valeanu tribunu romanu din Transilvania, repausatu la 12 septembrie 1849“; acatià pe ea in tota diu'a o cununa de flori de campu.

Apoi tómn'a rece vestedî florile, érn'a inveti mormentulu cu velulu albu de néua; — candu néu'a s'a topit, candu érba si florile éra au resarit, langa mormentulu tribunului se mai redică unulu; si apoi nime nu-lu orná cu flori....

Dóue anime nobile, dóue spirite curate, cari in viétila nu si-au potutu realizá visurile amorului, dormu linu langa olalta....

Epoc'a trista, evenemintele incurcate li-a nimicitu planurile, sperantiele.

Epoc'a trista, dar grandiôsa, a nimicitu multe sperantie si multe ilusiuni a inmormentatu....

Liberitatea popóreloru abié a vediutu sórele mantuitoriu si éra s'a intunecatu.

Dar, déca avemu credintia in Ddieu, déca credemu renviarea si sperâmu resplata in ceriu: sê credemu in libertatea renvianda a popórelor, sê credemu in triumfarea ideilor liberale!

Sê credemu, câ fratetatea, libertatea si egalitatea, — devis'a tribunilor, — pentru cari atâta spirite nobile s'a sacrificatu, in fine va triumfá.

Alesandru Onaciu.

S A E O N Y.

Conversare cu cetele.

— Aradu 20 augustu. —

(Ce este sesonul mortu, — candu toti voru numai a-si petrecce, — cătu de norocosi sunt Romanii, — ce nu pausăza nici odata, — reginti'a eterna, — receptu pentru a castigă favoruri inalte, — carnevalul si sesonul mortu, — unu cuventu ce lipsește inca in limb'a romana, — cum se facu astronomii, — calumnii'a si crastavetii morati, — deosebirea intre calumnii'a barbatescă si cea femeiesca.)

Sesonu mortu!...

Sciti ce va sê dica „sesonu mortu?“

Anu-timpulu celu mai curiosu.

Avocatulu atunce dîce clientilor sei: „In vecete dôue luni de dile nu voiu fi a casa, decât numai pentru cei ce voru aduce — parale!“

Bogatiloru atunce li plesnesce prin minte, că des-tulu au economisatu ei deja in tiéra, deci a sositu timpulu sê mérge a spesí — in strainetate.

Bancariulu atunce dîce adjunctilor sei: „Des-tulu am incassat eu la bani in lunile trecute, mai — lucratii si dvôstre, eu plecu.“

Nevést'a imbrânsandu-si barbatielulu, atunce i sioptesce cu unu surisu dragalasiu: „Scumpulu meu, eu am migrena, sum forte bolnava, simtiu că voi moři, déca nu me vei duce unde-va la scaldă!“

Vedeti dara, că tóte cugetele si aspiratiunile din acestu sesonu se exprima prin cuventulu „caletoria.“ Toti vreu sê caletorésca unde-va la atare scaldă, unde apoi se usiuréza celu pucinu de greutatea — pungei.

Va sê dica, sesonul mortu e acelu anu-timpu in care nimene nu voiesce sê lucré, ci toti voru numai a-si petrecce.

Diuaristulu si-imple colónele cu articoli forfecati de ici de colo, că-ci nu se intempla nimica nou. Crea-tori nouătilor petrecu toti pe la scalde.

Publiculu nu cetesce diuarie, pentru că scie far' a le ceti, că acele nu contineu nimica nou, că-ci e sesonul mortu, se duce dar si elu la scaldă.

Avocatulu nu-si solicitează procesele, pentru că in sesonul mortu si justiti'a dörme, judecatorii sunt dusi pe la scalde.

Aspirantii de posturi nu mergu la Pest'a, că-ci ei sciu pré bine, că ministrii pausăza si ei pe la scalde.

Directorulu insarcinéza pe subdirectorulu, sub-directorulu pe consiliariulu, consiliariulu pe secretariulu, secretariulu pe concipistulu, concipistulu pe adjunctulu, adjunctulu pe practicantulu, si se duce toti la scalda.

Bielulu practicantu ar merge si elu bucurosu, dar atunce cine ar remané la lucru? si déca n'ar lucră nime, cum si-aru trage léfa toti mai-marii lui numai insedar?

Intr'aceea noi Romanii si in privinti'a sesonului mortu suntemu mai binecuventati decâtul alte natiuni.

La noi domnesce asié dicendu unu continuu sesonu mortu.

Sesonu mortu in diuaristic'a nostra.

Sesonu mortu in aparitiunea cartiloru noue parăna publicității noastre.

Sesonu mortu intru insufletirea publicului nostru relativa la partinirea literaturii națiunale.

Sesonu mortu in politica.

Sesonu mortu in vieti'a sociala.

Sesonu mortu intru realizarea mariloru idei națiunale eredită de la strabunii nostri.

Sesonu mortu in iubirea si sustinerea armoniei fratiesci, care singura ne pote mantui de potiune.

Sesonu mortu in multe, multe...

Dar sê aruncâmu velulu uitării a supra acestui tablou tristu! Vorba nostra ar resună indesertu, căci acumă ne aflâmu in sesonulu mortu.

Acuma nime nu voiesce nici macaru sê asculte o vorba serioasa, toti sê ducu sê se odihnescă.

Numai un'a nu pausăza: frumseti'a femeiesca.

Eta anu-timpulu in care incepe guvernamentul femeiloru!

Dar ce gresiela! Definitiunea mea nu e potrivita. Au nu in tóte anu-timpurile totu femeile guvernează?

Numai o regintia eterna esiste in lume, si acést'a e ceea a femeiloru.

De vrei sê castigi favorulu cutarui coconu bosumflatu; déca vrei sê capeti unu postu bunu prin influinti'a cutarui si cuterui domnu rigurosu; déca vrei sê treci de unu individu respectabilu in anumite cercuri innalte; déca vrei... in fine déca ai voi sê realizezi ori ce idea prin patronarea unui barbatu, seu a unui jude care posede celu pucinu o favorita, n'ar trebui sê antisimbreni insesar pe la dinsii, ci ai ave numai a te ingrigi sê-ti câstigi graci'a respectivelor dómne seu domnișore....

Sciinti'a si talentulu, fara unu patronu femeiescu, sunt unu campu nefertilu, care nu produce mai nimica....

E bine, vedeti dara, că reginti'a femeiloru e eterna... duréza peste totu anulu.... Sunt inse dôue anu-timpuri, in cari acésta regintia ajunge la culme, are si dins'a serbatorile sale....

Carnevalulu si sesonulu mortu!

N'ar gandi nimene in ce legatura strinsa stau aceste.... A dese ori unu cotillon din carnevalu se termina vîra in sesonulu mortu la atare scaldă... seu o cunoștința din sesonulu mortu se termina érn'a in carnevalu — inaintea altariului....

Ambele au farmecile loru....

Unu „tour“ de valsu are farmecul de a ne poté transpune in raiu... ér unu cotillon... ah pentru esprimerea placerii procurate de unu cotillon nu esiste inca cuventu in limb'a romanescă.... Ne rogâmu de compunerii dictiunariului Societății noastre academice a se ingrigi si de acestu cuventu!....

D'apoi sesonulu mortu.... petrecerea la vr'o scaldă.... convenirea in tóte dilele cu finti'a care in balu sboră ca o dina!.... O mica excursiune unde-va.... o vecinatate graciósa.... o vorba scapată ca din intemplare.... o privire tacuta... unu zimbru usioru.... unu micu obiectu perduto ec' asié, de exemplu o

bumbusca, ce o tieni apoi de suvenire.... si in fine o *etcaetera* sunt de ajunsu, ca sê ne facem u astronomi, si cátu-i nóptea de lunga — nepotendu dormí — sê scrutâmu stelele, par câ acolo s'aru aflá si -- stele negre....

Dar intre carnevalu si sesonulu mortu esiste si o diferintia mare... In carnevalu adeca tóte femeile se bucura de cea mai perfecta sanetate, — ér in sesonulu mortu tóte devinu bolnave de mórt... Eu adeca n'am cunoscetu inca nici o femeia, care in sesonulu scaldeloru sê nu-si aduca a minte, câ si dins'a e fórt bolnava, mai alesu déca vestmintele-i noue i siedu bine....

Dar éta unde am ajunsu!... Calumniezu femeile.

Me rogu de iertare! Nu eu sum de vina, ci sesonulu!...

Oh! sesonulu acest'a pôrta unu pecatu mare in spate! Elu nu produce nimicu nou — afara de crastavetii morati. Apoi dôra n'o sê conversâmu despre aces-tia! Va sê dica suntemu siliti a scapá si cátu o vorba mai usiéra, ffa aceea macaru si — calumnia.

Calumnia! Ce cuventu uritu e acest'a!...

Femeile nici nu-lu intrebuintieza nici odata, si de cumva totu-si din intemplare lu-professéza in critica amiceloru loru, ele lu-numescu: adeveru!...

Éta deosebirea intre calumni'a barbatésca si cea femeicésca!

Asié dara, câ e pré fina?...

Dar éta câ eram p'aci s'alunecu a scrie unu tratatu despre — calumnia.

Nu e mirare. Suntemu in sesonulu mortu. Si-a cumăbielulu diuaristu scrie ce pôte; intocmai ca amorosii la prim'a intrevedoro, asié nici elu nu-si gasesce obiecte..... Fericiti amorosi!.... Sermanu diuaristu!...

...Inse éta trenulu pornesce!... Am sê plecu si eu d'acie...

La revedere gentil'a mea — cetitoria! La revedere!

Iosif Vulcanu

Societatea academică română.

Dupa scirile venite noue din capital'a Romaniei de la 15/3 aug. sesiunea anuala de siese septemani a societății academice române s'a deschis u si membrii ei cátu s'au adunatu se si apucara cu totu adinsulu de lucru. Dominec'a în 1/13 aug. numai cátu au datu facia cu presedintele acei membrii, cari ajunsera in Bucuresci pana pe la 2 ore d. am. In 2/14 pe la amédi dn. presedinte A. Tr. Laurianu deschise sesiunea anului prin unu discursu, in care si pana la impartasirea reportului anualu alu delegatiunii academice facu unu resumatu scurtu alu lucrărilor si intemplărilor, cari privescu inmediat pe societatea academică. Candu dn. Laurianu ajunse ca sê atinga ce-va despre partea colegiului neutitatu alu lui Aleșandru Hurmuzachi, luhnecara lacrimele intru atât'a, cátu pe căte-va momintu nu mai potu dîce nimicu, ér ceilalti membri standu nemiscati ca nescse statue, cu doliulu pe faciele loru, dedera expresiune celei mai profunde doreri prin o tacere solene, ca si cum ar stâ impregiuru de momentulu confratelui si colegiului. In acele mominte

sal'a de siedintie se parea a fi prefacuta in unu templu si més'a presidiala in unu catafaleu.

Pentru Dictionariul etimologicu s'a adunatu multu manuscriptu de la câtiva membrii, cari au lucherat la acelu opu atâtua de greu cu multu zelu si devotamentu, si chiaru cu delaturarea altoru ocupatiuni si a intereselor particularie, asié comisiunea filologica avù ce sê lucre barbatesce preste totu anulu si va mai avé inca vre-o trei séu patru ani, pentru câ acelu Dictionariu va da dupa tóta probabilitatea una suta côle, déca nu mai multu, éra Glosariulu inca va fi destulu de mare. Dara tipografie din Bucuresci lucra neregulat, ceea ce inca este o pedeca fórt neplacuta. Apoi corectorii! Sê te ferésca Ddieu de corecturile din Bucuresci, Iasi, Craiov'a! Dupa ce va fi gat'a Dictionariul limbei romanesci, va urmă tradi cerea lui in limbele latin'a, frances'a german'a etc.

Pentru partea a două a Gramaticei, adica pentru Sintactica, se publicase inainte cu doi ani frumosulu premiu de 400 galbeni, pana astazi inse nu se află nici unu concurente din toti profesorii romanesci de limba si de literatura, din toti filologii, criticii nostri. La locul acesta sê nu uitâmu, câ premiulu Zappa pentru gramatica este infinitat tocma de la 1860 adica de 12 ani, câ acela se publicase si inainte de infinitarea societății academice, precum se publicase si celu destinat pentru dictionariu. Precum la dictionariu, asié si la Sintactica nu s'a aflatu nici unu concurente. Acésta improgiurare fiind relevata de catra dn. I. Maximu in siedint'a din 2/14 augustu, dede ocazie la o desbatere din cele mai interesante, care ar fi meritatu a se stenografa si publica in interesulu literatilor nostri. Cei mai multi membri din câtii se află de facia, luara parte la acea discussiune meduvósă. Cu acea ocazie se constată de nou, câ pentru limb'a românescă inca nici pana in diu'a de astazi nu sunt publicate regulele sintactice ale ei. Totu atunci se aruncă intrebarea câ ore fi-va mai bine, ca construcțiunile si frasile limbei noastre sê fia ficsate si ore-si-cum ferecate ca in limb'a francesa séu sê li se lase inca libertatea cea mai largă, buna óra ca in limb'a italiana. S'a recunoscutu, câ acestea sunt dôue estreme pentru limb'a noastră, prin urmare, câ noi trebuie sê cautâmu calea de midilociu, éra acésta o vomu află, déca vomu ascultă bine, câ ce construcțiuni, si ce felu de fruse se audu din gur'a acelei clase de popor care si-vorbesc numai limb'a sa in tienuturi curatu romanesci, cum si déca vomu esamină mai de aproape scrierile originale ale aceloru pré pucini scriptori de ai nostri, cari au sciutu sê respecte geniulu limbei noastre. Mai in securt, sê cautâmu in limb'a daco-romanescă regulele limbei daco-romanesci, éra nu in teoriele vage ale unora, cari, voindu a da regule pentru limb'a noastră, batu campii alergandu de aici pana in Indii si pana pe la Abisini'a.

Din Iuliu Caesare au venit abie dupa 4 ani trei traductiuni, cari s'au si datu la o comisie de cinci membri spre a se esamină si a si da opinionea a supra-le.

Capitalulu séu fondulu societății academice române a crescutu pe anulu acesta la sum'a frumosica de trei sute de miile de franci in urm'a unei conversiuni finanziare nemerite fórt bine. Dara mai e inca multu pana la trei milioane.

(„Gaz. Tr.“)

CE E NOU?

* * (Serbarea de la Putna) in memor'ia lui Stefanu celu Mare se va tiené in momintele, candu aceste sîre voru fi deja in manile publicului nostru cetitoriu. In acésta dî marézia sê dîcem si sê simtîmu cu totii frumósele cuvinte ale dlui Dumitru Brateanu: „Me transportu cu gandulu in diu'a serbârii, la mormentulu lui Stefanu celu Mare, si remanu uimitu de doios'ia, de frumsetiea, de marimea spectaculului. Este o lume nouă, pe care n'am vedut'o, nici am visat'o vr'o data. Nu respiro de cătu suveniri dulci, piôse, si sperantie nemarginite. Torinte cu valuri precipitate, gărle 'ntregi de tesaure fara sfersitu ale animei curgu, inundă acelu locu alu minuniloru, acele musceluri adapate 'n cursu de secoli cu sangele eroilor nostri strabuni, si asta-di impodobite cu flórea tinerimei romane. Totulu e pietate, devotamentu, abnegatiune, fratia, iubire: totulu e unu profum, o melodia, unu imnu, o rugă care se inaltia pana in cercuri: ceriul se deschide si Domnedieu elu iasu-si pare câ se resfatia in midilocalu acestei lumi de puritate, de candore, de iubire, de credintia: si-plimba zimbetulu pe tóte feciele, le ilumină cu divin'a-i aureola, si cu o visibila multiamire li dice: sunteti oper'a mea, in voi este sufletul meu! O! ce farmecu.... Si eu, absorbitu in suveniri incantatorie, me simtu leganatu in léganulu unei melancolii suave, si-apoi d'odata, asvîrlitu in bratiele vîitorului, me desceptu, renascu plinu de fortie, semetiu, cutezatoriu, gata a desfide lumea intréga; renascu plinu de sperantie, sperantie forte ca convingerea, ardinti ca credintia'. De ce nu potu fi si eu la Putna in diu'a de 15/27 augustu?... Asiu depune si eu o lacrima pe mormentulu Eroului: si eu mi-asiu scaldă sufletul in undele datatòrie de viézia ale animiloru vóstre, si m'asiu intórce intineritul pentru luptele mantuirii, pentru cari voi, tinerii, ve pregatiti sub invocatiunea Santului nostru Stefanu. Reversati-ve in tóta splendorea vóstra, mandrii diori ai dilei celei mari, si faca ceriul ca sôrele vostru, care este si-alu nostru, apusu sê nu mai aiba!“

* * (Iubileulu parintelui metropolitu Siaguna) se va tiené in sambet'a vîitorie, adeca la 2 septembvre c. n. Aceasta festivitate are sê fia splandida, câ-ci din tóte partile se facura mari pregatiri spre a bineventâ pe pré demnulu Nestoru alu bisericiei gr. or. romane in acést'a dî momentosá atâtul pentru dinsulu, cătu si pentru archidiieces'a supusa pastoririi sale sufletesti.

* * (Camerali papali.) Dnii Iustinu Popescu si dr. Lauranu din Oradea-mare fure numiti in dilele treceute camerali papali.

* * (Dlu V. Maniu.) Eminintele nostru eruditu de la Bucuresci, a trecutu in dilele aceste prin Pesta catra casa la Bucuresci, rentorcêndu-se de la scaldele din Gleichenberg, unde petrecu unu timpu mai indelungatul pentru restaurarea sanetății sale.

* * (Programa gimnasiala.) Primiram a unu spre-diceea programa a gimnasiului rom. gr. or. din Brasiovu. Din acést'a vedem, cä in numitulu gimnasiu in anulu trecutu au studiatu 625 de tineri, toti Romani. Anulu scolasticu viitoru se va incepe la 1/13 septembvre, candu totu odata se va deschide si clas'a a trei'a comerciala si cl. III reala. La inceputulu brosuri se afla si o interesanta disertatiune despre investimentulu limbei materne de domnulu profesorul Ionu Popaea.

= (Anunciu.) Fiindu cä statutelo Reuniunii investitorilor romani Selagiani prin rescriptulu ministerialu de sub nr. 16,356 dtto Buda, in 1 aug. 1871, s'au aprobatu si intarit, avemu onore a invitâ pe toti dd. investitori romani din Selagiu, precum si pe alti iubitori de caus'a investimentului ca, pentru constituirea definitiva a numitii Reuniuni, sê binevoiesca a participa la prim'a adunare generala, ce se va tiené in Siumleulu Selagiului la 10 sept. 1871 st. n. Siumleu, in 12 augustu 1871. Presidiulu interimalu.

Literatura si arte.

* * (Dlu Pascaly in Aradu) a continuatul ciclulu represintatiunilor sale la 15 augustu cu piesele: „Sermanulu musicantu“, drama intr'unu actu, — „Gur'a cascata“, cantioneta comica de V. Alesandri, executata de dlu C. Balanescu, -- si „Oda la Elisa“, comedie intr'unu actu de V. A. Urechia. In pies'a prima dlu Pascaly a presintatul publicului unu adeverat capude-opera alu artistului, care si-a studiatu rolulu cu o nalta intelligentă; fia care gestu, fia-care tonu alu seu fu bine meditat, bine simtitu. Dorere, cä si la acésta represintatiune a asistat unu publicu atâtul de micu! Dlu Balanescu a interpretatul cantionet'a cu multu umoru, de si aceea in unele locuri e cam locala. Si in fine dn'a Pascaly in „Oda la Elisa“ a jocat admirabilu, desvoltandu-si rolulu naivu cu o finetia artistica. Dsiór'a Popescu in rolulu subretei a escelatul prin unu — slepu lungu, incătu nu sciea cum sê pasiésca spre a nu-lu calcă. Asie patiescu subretele, déca imbraca si ele slepu. — La 16 aug. s'a jocatu: „Gargaunii“, comedie in trei acte, tradusa din limb'a francesa drapa Sardou. (Afisiurile dlu Pascaly nici odata nu ni anuncia numele autorului, ci numai pe cel'a alu traducatorului.) Pies'a facu efectu mare. Dn'a si dlu Parcaly fure multu aplaudati. — La 17 aug. s'a represintatul „Fiică din poporu“, comedie francesa, in 2 acte. O piesa slabă, in care numai umorul celu stralucitul alu dlu Balanescu a potutu sê inspire viézia. — La 18 aug. s'a jocatu comedie francese: „Doi sfiosi“ si „Primariulu fara voia“, ambele intr'unu actu. Dnii Balanescu si Gestianu, dimpreuna cu dn'a Pascaly, facura efectu mare. Intre aceste piese dlu Julianu a executatul dantiulu naionalu „Romanulu“, cu multa istetîme, dar la sunetele unei musice miserabile. — La 19 aug. s'a incheiatu represintatiunile cu pies'a: „Tieranulu din timpulu lui Tudor“; drama cu cantace si dantiuri naionale, de dlu Pascaly. De asta-data a asistat unu publicu mai numerosu, care a aplaudatul desu pe dnni Balanescu, Pascaly si dn'a Pascaly. Costumul dsiórei Popescu fu bunu. Cantecele si dantiurile sunt frumóse, dar cu personalul mai mare.

* * (Dlu Pascaly la Timisióra) a inceputu represintatiunile sale in 20 aug. cu „Sermanulu musicantu“ si „Femeile cari plang.“

△ (Arborele istoricu si genealogicu al Moldovei) S'a pusu sub press'a litografica acésta opera de eruditinse si de arte unică in feliul seu. Elu se compune din crengi cari insemenze epoche, din ramure, ce areta numele principiloru si din frundie, impregiurulu carorul-a se aréta tóte faptele principiloru de la suirea pe tronu si pana la caderea séu mórtea loru, in scurtu istor'a tierei pana in dilele nóstre. — Listele de de subscríteri se afla in Bucuresci, la administratiunea diua-

riului „Romanulu“, Pasagiul romanu nr. 1 si la libraria Danilopolu. Pretiul abonantului face 10 franci.

Din strainetate.

* * * (*In Zürich*) dilele trecute o femeia de origine russa a terminat cu succes stralucit studie medicală, și în fine obținut cu multă laudă titlul de dr. în medicina. Ea fusă născută în Petersburg la an. 1842, în 1863 facând examenul de maturitate, și după ce petrecut doi ani la universitatea din Petersburg, în Zürich studiată trei ani și diuometate la facultatea medicală. Dinsă, care — amu uitatu să spunem — e socia unui medicu, vre să ajutore pe barbatul ei în practica medicală. Ea voi să tienă dispută necesară pentru obținerea titlului de dr. într-un cercu cât mai restrinsu, cu totă aceste inse având mulți ascultatori, numai femei au participat vr'o trei dieci. Totu să acăsta universitate acuma o alta femeia se pregatescă a face rigorosale de medicina. Această va fi a treia femeia, care la universitatea din Zürich a facutu doctoratul.

* * * (*Aniversari'a nascerii lui Walter Scott*) s'a serbatu în Scotia la 15 l. c. Dinsulu fu nascutu în Edimburg din o familia stravechia, și a morit la 1832. Walter Scott a fostu unul dintre cei mai geniali romancieri, cătă au existat pan'acuma; critică englezescă lu-pune immediat după Shakespeare și Milton. Opurile lui sunt traduse în totă limbele culte, și i voru sustiné numele pentru totu-de-una. Aniversari'a lui s'a serbatu, în totă orasiele, cu cea mai mare pompa.

* * * (*Unu humbugu americanu.*) Unu medicu din America a trămisu dilele trecute, aice la Pesta unu anunciu, din care estragemu urmatörile: Salute și sanetă! Unu admirabilu medicamentu farmecatoriu. Nu mai există nici o bólă! modulu meu de cură constă din scalde fermecatorie. Cei ce cumpără apa de astă, nu se mai bolnavescu nici odată. Cei ce se află în pericolu de mórte, se voru vindecă numai decâtă, de căi în cutare cassă de depuneră voru depune sub numele meu 300 fl. Negociatorii cari doresc să scăpă, de căi i fura adjunctii; barbatii de căi vreau să se convingă despre fidelitatea nevestei loru; fetele de căi vreau să afle, candu se voru marită? au să se adresedie numai la mine, căci eu cunoscu totă secretele viitorului. Se intielege, că onorariul trebuie plătitu anticipativu. Numai apoi să fie cine se creădă totă aceste lucruri frumose și admirabile!

* * * (*O domnisióra francesă.*) Urmatoriul incident dovedește de ajunsu, cătă de multă a cucerit Bismarck anima francesilor, dar mai alesu a francezilor din Elsas și Lotharingia. Unu judecător prussian din garnisonul de la Metz s'a înamorat de o domnisióra francesă de acolo. Cu multă necasu, juanele înamorat obtinut voi' parintilor de a intră în casă loru, acolo apoi elu militarescă și descoperă scopulu, accentuandu si aceea că dinsulu are frumose posessiuni teritoriale. Domnisióra lu-asculta cu sânge rece, apoi i responduse: „Totă aceste nu-mi sunt de ajunsu, de căci acuși vei ave cinci miliarde, te voiu luă cu placere de barbatu. Cu aceasta suma asiu pot să vi platescă miliardele pretinse de la națiunea mea. Er acumă du-te cu Domnedieu!“

= (*Ur'a francesiloru*) contra prusieniloru scimu că e mare si pré naturala si acestui simtiementu fran-

cesii adeseori dau expresiune in modu finu francesu, care prusieniloru li pare copilarescu, pentru că ei si esprima ur'a loru facia cu Francia, distrugându, rapindu si incendiandu chiaru si in timpulu de pace. Francesulu e mai nobilu, elu e satisfacutu de căi pote să dea neamicului seu de mórte — o calcavura buna. Asié vedem, că diuariul „Progress de Lyon“ fiind abonat de comandanțele prusienilor din Compiegne, redactiunea a respinsu acelu abonamentu, de orece n'a voit să aiba onorea a numeră intre abonanti sei pe unu — prussianu.

* * * (*Căte odă se află în vaticanu?*) Guvernul francesu a inceputu negotiatiuni cu guvernul italianu pentru susținerea manastirelor din Roma, si ar doră a cuprinde si palatul Qurinalu in acestu tractat, in care se aduna cardinalii pentru alegerea papei. Inse guvernul italiano nici decâtă nu voiesce a redă acestu palat, declarandu, că cei 72 doi de cardinali potu să incapă comodu in cele unu-spre-dieci mii de odă ale palatului vaticanu.

* * * (*Aniversari'a bataliei de la Wörth*) adeca diu'a de 6 augustu s'a serbatu de catra milita germana, care se află acolo, cu multă pompa. Din contra locuitořii tienutului imbracara doliu. In totă orasiele nu se vedea decâtă femei imbracate in haine negre si cu tricolore francesă acoperite cu velu de doliu.

ζ (*In Varsovi'a*) a eruptu cholera, si mai alesu de la 26 l. tr. crescă intr'unu modu infioratoriu. Ospitale sunt pline de bolnavi, comerciul stagnă. Desperatiunea a ajunsu la culme, si cu atâtua mai vîrtosu, căci numerulu mediciloru e forte micu.

* * * (*Vil'a lui Lamartine*) in padurea de Boulogne fu mai de totu derimata in resbelul decursu; inse odă'a de lucratu si ceea in care mori poetul, remasera neatinsse. Acuma inse intrăg'a vil'a e restituita. In septembra trecuta se incepă si edificarea casei lui Thiers.

* * * (*Cholera*) grassăza nu numai in Petersburg, ci de acolo se lată si prin orasiele din provintia, intre cari Rybinsc si Tambov suferăa mai multu. In Rybinsc comerciul stagnă de mai multe dile. Cam vr'o 8000 de lucratori se mutara in orasie indepartate. In urmarea acesteia lef'a dîlerilor se urcă la 3—4 ruble.

△ (*Sabia de onore lui Garibaldi*) Se scrie de la Autun gazetei de Turin, că s'a facutu acolo o subscritione, acoperita pana acum de forte numerose subscrizeri spre a oferi generalului Garibaldi o sabia de onore, spre recunoștința pentru serviciile aduse acestei cetăți, aperand'o contra Prusieniloru.

Feliurite.

* * * (*Versailles in secolul XVII*) In urulu prezente publicăm o frumosă ilustrație, care infățișează unu punctu splendidu din Versailles in secolul XVII. Ni se sfâsa anima, candu privim la acestu tablou, si-apoi cugetăm la starea actuală a acestui orasiu.... Totă ce imaginatiunea artistică a putut să invente candu-va, se aflau aice concentrate.... Dar adi Versailles se află in doliu.... Onore civilisației nemtiesci!...

* * * (*Minunatu oratoru!*) O foia francesă scrie despre unu nou oratoru din parlamentu: Curiosu! Elu visăza si totu-si ascultatorii lui dormu.

Gjume si nu pré.

Mórtea si amorulu.

Amorulu si cu Mórtea afandu-se drumeti,
Portau cu dinsii tolbe, cu arcuri si sageti,
Candu negurele noptii preste pamentu venira,
S'oprira 'n a loru cale si 'ndata adormira.
Atunci ca nici odata, atunci ei au facutu
O mare nerodia, cum nu s'a mai vediutu:
Lasar' ale loru arme trintite la unu locu;
Si-acésta pentru lume fu unu peccatu de focu.
Spre diua, candu cocosilu din somnu i-a desceptatutu,
Si candu vediura ceriulu câ 'n dori s'a luminatutu,
Voirca sa sê plece, si vai! se intemplă,
Câ armele loru proprii nici unulu nu luă.

Amorulu din iutiéla
Si Mórtea din pripéla,
Armur'a si-a schimbatu,
Si astu-felu au plecatu.

De-atunci vedemu câ Mórtea de-a purure lovesce
Betranii totu cu arme de ale lui Amoru;
De-atunci vedemu c' Amorulu pei tineri i ranesce
Cu arme de-ale Mortii, cu doru omoritoriu.

G. Sionu.

Fridericu celu mare, regele Prusiei, tienendu revista preste armata avea datina a intrebá pe unulu séu altulu dintre soldati, câ de câti ani e si de candu servesc? In armata erá si unu june italianu, care fórte pucinu sciea germanesce, inse cugetandu câ regele pune intrebările in ordine indatinata, s'a resolvitutu câ va respunde la intrebările germanesce. Ajungêndu regele la junele italianu, lu-intrebà in ordine intórsa:

- De câti ani servesci?
- De 25, — respunse junele cugetandu câ-lu intreba, câ de câti ani e?
- Dar de câti ani esti? — lu-intrebà regele mai incolo.
- De trei ani Majestate! respunse italianulu, cugetandu câ-lu intreba, de candu servesc?
- Asculrandu regele respunsurile aceste, dîse junele:
- Séu eu séu tu esti nebunu!
- Amendoi, Majestate, — respunse italianulu.

Fiindu citatu tiganulu inaintea comisiunii asentatórie, fu intrebatu de presiedinte:

- Ce felu de catana ai voi sê ffi, mei tigane?
- Catana cu hopsitu, Mari'a ta.

Éta si o gâcitura fórte grea:

Elu ea.

Gâcitura.

De Cecilia Onaga.

21. 4. 5. 16. 9. 6. 5.	Tiéra démna de 'ndurare,
Câ-ci ffi ei o-au tradatu;
Inimiculu cu turbare,
Mai tóta o-a devastatu.
20. 10. 2. 4. 15. 10.	Mama dulce si comuna,
Care pe toti ffi sei,
In pericolu-i coaduna,
Ingrigindu-se de ei.
3. 2. 5. 14. 4. 23.	E o ideia sublima,
Cu ce adi ne ocupâmu;
Ca uniti intr'o anima,
La noi sê-o infiintâmu.
11. 12. 1. 14. 22. 16. 17.	Energiosu santu parinte,
A fostu dinsulu in tre
cutu;
	Ca eruditu, si dispute,
Cu paganii a avutu.
1—23.	E o dorintia generala,
Pentru acestu stimatum
barbatu;
Care cu elocintia rara,
Totu-de-una a escelatu.

Post'a Redactiunii.

Istori'a unei bumbusce. Cunosci dta acésta strofa a lui Heine?

Schöne Wiege meiner Leiden,
Schönes Grabmal meiner Ruh,
Schöne Stadt, wir müssen scheiden, —
Lebe wohl! ruf ich dir zu.

Éta, acesta este pe scurtu cuprinsulu istoriôrei bumbusce! Dar acesta e numai inceputul. Partea mai interesante de siguru va sê urmeze de acum înainte. O acceptâmu cu doru. La revedere!

Dsiorei A. L. in B. Novel'a a sositu. Indata-ce vomu avé t mpu liberu, ti-vomu scrie in privinti'a ast'a.

Dnei P. P. in P. Cantecele poporale se voru publicâ la rondulu loru. Multiamita.

Dsiorei M. P. in S. Cu multa placere. Atentiunea ne-a debogatutu. Salutare!

Dlui P. D. in B. Sunt „doinete“ originale séu poporale? Amu doru se primim respunsu catu mai curendu.

Dlui I. Gr. in Bucuresci. Primitu-ai cele poftite? Asceptamtu in totu momentulu returnarea loru. Salutare!

Unu omu patit. Dieu mare nenorocire e aceea candu cine-va iubesc si nu este iubit; este si mai mare a se incercă a descrie asta in versuri — rele; dar este si mai mare nenorocire pentru bietulu redactoru, care e silitu se le cetësca.

Dlui A. B. Amu mai spusu-o, ca anecdote primim de la ori si cine cu multa placere.

Suplementu „Cavalerii Nopții“, tomulu V,
cól'a I.